

CAŠCENJE OVNA, TRECI OV CARSKI OBI CAJ

Iuni, 24 octombrie 2016

Naši stari su se odavna bavili ov arstvam. Bili su svi jaki i zdravi stran e ovca, proti druge mare, je bila glavni izvor zdravlja.

Od

ovce su imali isto mleko, dobro sirenje, masnu provaru i zdravo meso. Kad se ovca ujagnji, ov ari imaju i jaganci, od koji, od kad po izrastu, dobiju mlado i dobro meso.

Naši

stari nesu imali samo jelo od ovce nego i vlnu i kožu, drugi izvori za bolji život. Od vlne su inili aljinu s kojom su se zavijali, kad su ji napali oštri zimski dani, tkali su ilim, kojeg su držali samo u velikoj sobi prostrotnoga na postelji. Tu “veliku sobu” je imal svaki dom. Tamo ne se turalo svaki dan, nego samo po nedelji, kad su otuda uzimali nove cole da idu u crkvu. Ali i kad se držalo neko slavenje, pak u toj sobi se slavilo.

Mlogo

cole što su se nosile u to dobo od naši ukunje su bile napravene od vlne od ovac. Žene su prele vlnu, inile su valjenjajke, turjaci, bere od klašnja za lu e, svakijaki cveteri, klebeci, kece, popruci i kanice, a kapu, kožu i lajber su napravljali od kože od ovac. Iz niti jenog doma ne falilo cidilo, koji je i on bil napraven od vlne od ovce. Imali su jako veliku brigu za svaku stvar s kojom su se mogli služiti. U cidilu su puš ali goš am jelo od slavenja i od klanje svinj, u belem tranjeslu su nosili jelo kad su išli kod ovac ili na seno i kopanje, a šarenem tranjeslam su išli na smerljanje i otkukanje ili kad se porodi žena. Tad se išlo s poga om kod kuma.

Mlogi

obi aji što su stari Karaševci uvali i slavili su se pleli okol ovac. Slavili su otkukanje i smerljanje, obi aji što se i u sadašnje vreme slave. Tre i obi aj, kojeg su slavili samo ov ari, je “ aš enje ovna”. Za ovez obi aj se ne zna toliko mlogo. U mojem selu mlogo mladi su uli za njega, ali ne znaju što se inilo u tem danu. Tako e kad do e mesec september svi ortaci iz svi struga se dogovore koji dan da izdaberu da slave aš enje ovna. Svaka struga je imala, otprilike, po dva ili tri ov ara. Ovez tre i obi aj iz godine, što ov ari slave, nema odre en datum u mesecu kad da se slavi, kako što se slavi otkukanje, na primer, na Svetoga Đura. Svaka struga je držala obi aj krajem meseca septembra. Otkad se svi ortaci iz jene struge dogovore na koj dan laju da aste ovnove, ostane samo da svaki si kaže doma ženi, i mladi ako ju ima u domu, da poprave što znaju one e treba da se nosi kod struge.

I

tako kako vreme pro e, tako i tre i obi aj lagano do e. Na kraju meseca septembra ov ari puste radosni svi ovnove što ji imaju u veliki opor ovce. Ovnove su bili zabranjeni od ovac pri evši od meseca augusta pa sve do kraja septembra, kako ovce da se ne jagnje.

Poranini žene doma rastanu rizanci, svare kokošku, naprave perišore, ispeku prompiri, u ine kola od oresi i od slatkog sirenja i na kraju metnu u lepu naki enu uturu presnu rakiju, iz te godine ispe enu. Kad to svo jelo je zgotvano metnu u jenu veliku kotaricu, koju žene nose tako plnu na

glavi odoma pa sve do struge. Kad to jim sve popravno povikaju decu, unuci, unuke i ostali iz doma da po u zajedno kod ovac, da slave dan ovna.

Dok

svakomu ortaku stigne eljad i žena odoma, ov ari se popravlju da pomlzu to malko mleko što ješte imaju ovce. Od sutra dan ovce se više ne mlzu. Kad se svi sakupe kod struge lepo se pozdrave, svaka žena traži de da postavi kotaricu s jelam, e jim bila jako zamašna. Obr u se, govore se, drago jim je e su živi i zdravi do ekali iznova da zajedno slave. Smeju se, šamate se, a deca okol nji koko u se, va u se jedan drugoga, idu okol ovac, kriju se jedan od drugog, i tako de arska sigra ka i lu arski smeji izgleda kako da nema kraj.

Na tej dan, vreme kakon e leti, živo do e vreme ru ka, svaki si traži mesto okol prostrtoga trpeznika na travi i eka da ugleda baš iz svakoga jela. Prid jelo jedan od ov ari s rakijom u ruki nameni Svetomu Đur u, pastiru od mare, da jim sa uva svu maru što imaju od svi zla.

Oma

od sutra dan se “pocepaju” svi ortaci. Svaki ov ar odbije njejne ovce i po e kod njega kod salaša ili tamo de ima livade. Svaki sam se zimuje do na godinu, do kad se iznova svi ortaci sklope.

To su obi aji koji ni potse aju kad tad na naši stari.

Maria Calina